

Kartupeļu sēklas bumbuļu dziedēšana

Problēma

Kartupeļu sēklaudzēšanā bioloģiskajai lauksaimniecībai ļoti svarīgi ir samazināt kartupeļu audzēšanas laiku uz lauka. Īsākā audzēšanas periodā kartupeļu augiem ir lielākas izredzes izvairīties no slimību un kaitēkļu bojājumiem, līdz ar to pieaug iespēja iegūt kvalitatīvus ražas bumbuļus sertificētai bioloģiskai kartupeļu sēklai.

Risinājums

Kartupeļu audzēšanas laiku uz lauka visvieglāk saīsināt, pielietojot sēklas kartupeļu dziedēšanu gaismā vai paaugstināta temperatūrā pirms stādīšanas. Diedzēti kartupeļi agrāk sadīgst virs augsnes, jaunās ražas bumbuļi veidojas un aug straujāk un tie ir lielāki, salīdzinot ar tādā pašā periodā augdzētiem. Diedzētu bumbuļus var stādīt agrāk, kamēr augsne vēl nav iesilusi, jo diedzēti gaismas asni ir izturīgāki pret augsnes patogēniem. Jauno ražu var plānot novākt agrāk un bieži tā ir lielāka, nekā stādot nediedzētus bumbuļus. Ātrāka augu attīstība palīdz izvairīties no rizoktonijas, lakstu puves un citu slimību izplatības. Īpaši nozīmīgi sēklaudzēšanā, ka īsākā augšanas periodā samazinās iespēja laputu, nozīmīgāko vīruslimību pārnēsātāju, invāzijai uz lauka.

Rekomendācijas

- Divas līdz asoņas nedēļas pirms plānotās stādīšanas sēklas bumbuļi jānovieto gaismā, izvairoties no tiešiem saules stariem. Ja sēklas bumbuļi ilgāk atrodas gaismā, jaunajā ražā veidojas lielāki bumbuļi, bet īsāks dziedēšanas laiks veicina pēc skaita vairāk jauno bumbuļu veidošanos.
- Sēklas bumbuļus ieber seklās kastēs ar paaugstinātiem stūriem, kastes sakrauj vienu virs otras, starp krāvumiem atstājot spraugas gaismai. **VAI** – sēklas bumbuļus ieber tīkla maisos, kurus uzkar uz horizontāliem stieņiem.
- Atbilstoša temperatūra dziedēšanai ir 12-15 °C dienā un 4-5 °C naktī. Zemākas nakts temperatūras norūda asnus. Jāpārlicinās, ka bumbuļus neskar nakts salnas.
- Gaismas asni ir īsi un spēcīgi, izturīgi pret traumēšanos pārberot. Droši var izmantot kartupeļu stādāmās mašīnas.

Papildus informācijai

1. [Möller, K. & Reents, HJ. Impact of agronomic strategies to control late blight on tuber growth and yield in organic potato crops, Potato Res. \(2007\) 50: 15.](#)
2. http://www.baltorgpotato.com/sites/default/files/Joint%20testing_Priekuli_Jogeva_Final_Report.pdf

Authors: Ilze Skrabule (AREI)

Contact: ilze.skrabule@arei.lv

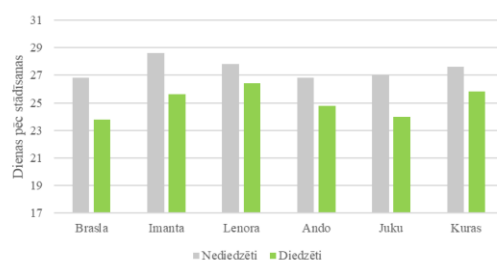
Publisher: ÖMKi Hungarian Research Institute of Organic Agriculture

Date: April 2020

LIVESEED: Boosting organic seed and plant breeding across Europe. LIVESEED is based on the concept that cultivars adapted to organic systems are key for realising the full potential of organic agriculture in Europe. Research project 2017-2021.

Social Media: Facebook [[LIVESEED](#)] & Twitter [[@LIVESEEDeu](#)]

1.attēls. Sēklas kartupeļu dziedēšanas ietekme uz kartupeļu šķirņu sadīgšanas laiku, viedēji 2009-2013

2.attēls. Kartupeļu šķirnes 'Lenora' raža izmantojot nediedzētus un diedzētus sēklas bumbuļus

